

De la tele-llar a la cultura nòmada: mig segle de pràctiques culturals a Espanya

Publicat per [Interacció](#) [1] el 08/10/2010 - 17:39 | Última modificació: 10/03/2026 - 15:20

El sociòleg Antonio Ariño Villarroya, professor de la Universitat de València, reconstrueix l'evolució dels consums culturals des dels anys seixanta fins avui i replanteja els fonaments de les polítiques culturals contemporànies.

A *Prácticas culturales en España: desde los años sesenta hasta la actualidad*, Ariño analitza de manera sistemàtica enquestes i estadístiques elaborades durant més de cinquanta anys per institucions públiques i privades. El llibre traça una genealogia dels hàbits culturals amb especial atenció a la lectura i l'audició musical, dues pràctiques clau per entendre la transformació del camp cultural.

Un dels fils conductors de l'estudi és el desplaçament del centre d'apropiació cultural cap a l'espai domèstic. Primer amb la irrupció del televisor, després amb la proliferació d'aparells electrònics, fins arribar a l'ecosistema digital actual en què les TIC articulen producció, distribució, difusió i consum simbòlic. Aquest procés es descriu com el pas de la “tele-llar” a la “cultura d'habitació”, marcada per la individualització del consum a través de dispositius personals, i posteriorment a la “cultura nòmada”, vehiculada pels mòbils.

Les dades il·lustren el canvi. El 1968 només el 38 % de les llars disposava de televisor i el 19 % de telèfon fix. El 2010 la gran majoria tenia múltiples dispositius, el 92 % telèfon mòbil i prop del 70 % algun ordinador. Aquesta mutació tecnològica acompanya la transició d'una cultura conceptualment lletrada cap a una altra de predominantment audiovisual. El desplaçament afecta també els criteris de legitimitat cultural i posa en qüestió l'associació tradicional entre lectura i alta cultura.

L'autor sosté que la política cultural més eficaç hauria d'articular simultàniament democratització cultural i democràcia cultural, amb una base educativa sòlida capaç de reduir desigualtats i ampliar capacitats.

Idea central

Comprendre els canvis tecnològics i domèstics és imprescindible per interpretar les transformacions de les pràctiques culturals i dissenyar polítiques adequades.

Accés

Aquest llibre està registrat i disponible al catàleg bibliogràfic [C \[2\]](#)[ERCles](#) [2].

Categories: Llibre

Categories: Recursos i publicacions

Etiquetes: participació cultural

Etiquetes: públics de la cultura

Etiquetes: desigualtats culturals

Etiquetes: recerca cultural

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2010/practicas-culturales>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <http://cercles.diba.cat/>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/514>